

2020

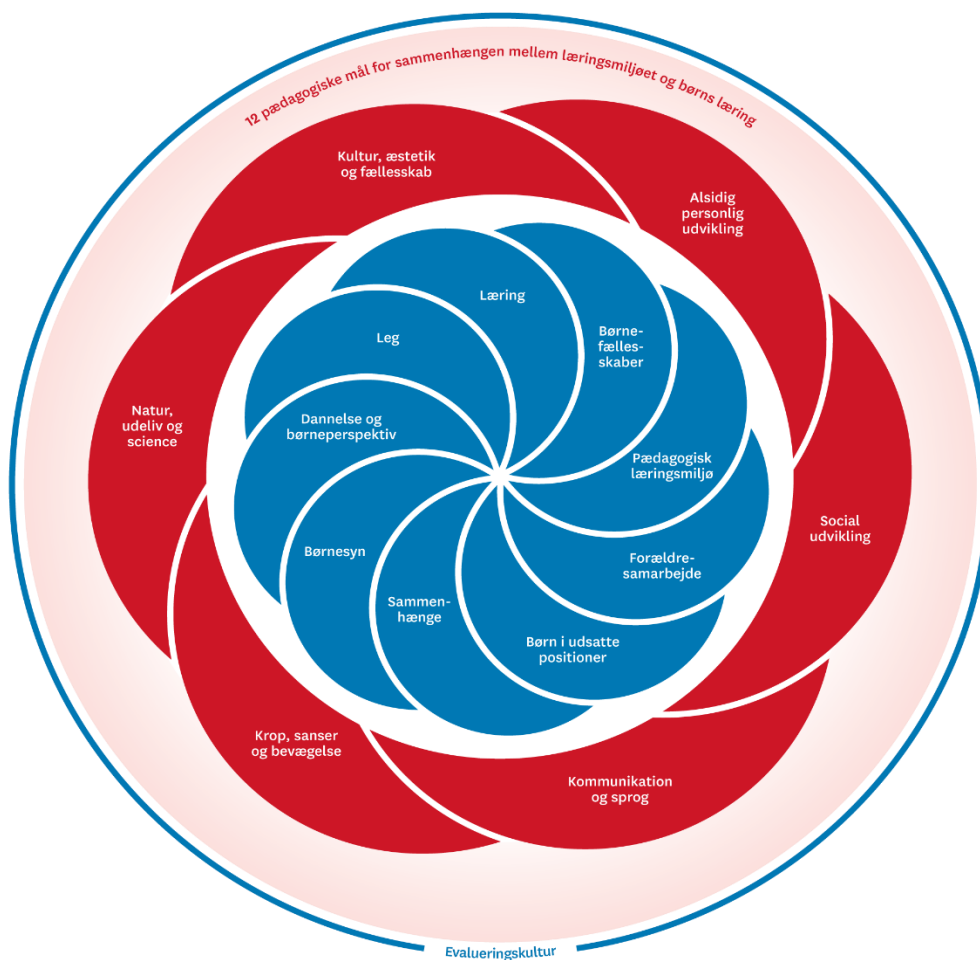
Pædagogisk læreplan for Munkebjergskolens SFO

MUNKEBJERGSKOLEN

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring og udvikling. Læreplanen er et dynamisk dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan for Munkebjergskolens SFO

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Jf. ændring af folkeskolelovens § 40, stk. 4. gældende pr. 1. juli 2018, skal tidlig SFO-start enten arbejde med temaerne fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud eller med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen.

I Odense er det besluttet, at hele SFO'ens virke fra Forårs SFO til SFO2 arbejder ud fra de 6 temaer fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan for SFO tager derfor udgangspunkt i dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Hvem er vi?

MUNKEBJERGSKOLEN

SFO

Munkebjergskolen er en stor byskole, beliggende i et villakvarter centralt i Odense.

Skolen har 560 elever, heraf går 205 i indskolingen og 62 på 4. årgang.

Ca. 95% af eleverne i indskolingen er tilmeldt SFO, og ca. 75% af eleverne på 4. årgang er tilmeldt klubtilbuddet SFO2.

1. marts modtager skolen mellem 50 og 65 børn i Forårs-SFO.

Til SFO er tilknyttet 9 pædagoger og 1 pædagogmedhjælper.

I SFO-en er vi opdelt i to storteams.

Yngste team for 0. og 1. årgang (og F-sfo fra marts), og

Ældste team for 2. og 3. årgang.

SFO2

SFO2 er et klubtilbud til elever i 4. klasse på Munkebjergskolen, og kaldes KLUB4U.

KLUB4U er bygget op som en ramme omkring et begyndende ungdomsliv.

Klubben giver mulighed for, at børnene finder et fristed i nogle trygge rammer, hvor de kan skabe og styrke deres interne og eksterne relationer.

Den er udstyret med en café, som børnene selv passer og flere spillerum som spænder fra Brætspil, over div. fysisk krævende spil, til online-gaming.

Der er en fast Turneringsdag og en fast Maddag/Samling.

Der er etableret et samarbejde med de nærliggende klubber, ligesom vi introducerer børnene til lokalområdet og nogle af aktørerne i det.

Børnene har mulighed for at benytte et bredt udbud af aktiviteter, som børnene kan bruge som omdrejningspunkt for samværet med hinanden

Klubtilbuddet adskiller sig fra den øvrige SFO ved at børnene kan komme og gå som de vil.

Derudover må børnene bruge mobiltelefoner under opsyn.

SFO2 har en pædagog, som primær medarbejder, mens 1-2 andre medarbejdere er tilknyttet i mindre udstrækning.

Forårs-SFO

Forårs-SFO er Odense kommunes pasningstilbud til børn, der skal starte i skole efter sommerferien.

Forårs-SFO fungerer som overgang mellem daginstitution og skole, hvor der gradvist planlægges flere og flere "skoleaktiviteter".

Inden børnene starter i Forårs-SFO, bliver der gennemført overleveringssamtaler med de afgivende daginstitutioner.

Børnene inddeles i fleksible grupper, og hvert barn har en kontaktvoksen.

Hverdagen er struktureret, og vi beder om, at børnene møder ind og tidligst bliver hentet, på et bestemt tidspunkt.

Midt i juni dannes klasser, ud fra det kendskab vi har fået til eleverne, gennem tiden i Forårs-SFO, sammenholdt med de overleveringer vi har fået fra børnehaverne.

Til Forårs-SFO tilknyttes pr. 1. marts en koordinator, der har det overordnede ansvar for læringen. Derudover 6-8 medarbejdere, herunder både nogle af skolens faste medarbejdere, og midlertidigt ansatte.

Det fælles pædagogiske grundlag

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.

Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring og udvikling jf. gældende lovgivning på folkeskoleområdet, samt de strategiske pejlemærker i Børn- og Ungeforvaltningen Odense vedr. sprog, dannelse og tidlig indsats.

De ni centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og tilgangen på en demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhængende læringsmiljøer.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv. Hvordan forbindes det, børnene har med sig med det nye, de skal lære?

Alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring.

Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe sammenhængende læringsmiljøer kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn

Vi ser barnet som et unikt, nysgerrigt og selvstændigt individ, der i samspil med omgivelserne skaber sin egen verden.

Det er vores opgave som voksne at guide og vejlede børnene i denne skaben.

Ethvert barn gør hver dag sit bedste for at agere i den sammenhæng det er i og som udgangspunkt gør barnet hvad det kan ud fra de givne muligheder.

Pædagogisk læringsmiljø

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder sig, og er nysgerrige på sig selv, hinanden og sin omverden på både kendte og nye måder, og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale, samt børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Vi arbejder struktureret med at skabe gode rammer for læringsmiljøet.

Vi indretter læringsmiljøet, så det indbyder til forskellige former for fællesskaber ved hjælp af leg og læring, både inde og ude.

Vi engagerer os i det enkelte barn både ved at guide dem i svære situationer, samt ved at planlægge aktiviteter der motiverer dem til at være en del af fællesskabet. Vi gør rum og aktiviteter indbydende og interessante

Vi skaber også rammer for voksenstyrede aktiviteter med forskellige metoder, redskaber og værktøjer.

Legen

Vi prioriterer legen og udvikling af de sociale kompetencer i den måde vi har organiseret vores pædagogiske læringsmiljø på.

Ifølge FN's børnekonvention er **leg** en menneskeret, og derfor er leg en stor del af vores pædagogiske grundlag. Gennem leg udvikler børn fantasi, virkelyst, sprog, sociale kompetencer og identitet. Det er gennem legen barnet får kontakt til sine følelser og tanker.

Vi indretter vores lokaler således, at der er rammer for børnenes selvorganiserede og frie leg og spontanitet. Vi har forskellige områder der lægger op til flere former for lege f.eks.:

- *Rollelege*
- *konstruktionslege*
- *regellege*

Dannelse

Dannelsesarbejdet er et væsentligt grundlag for arbejdet i SFO-en.

Ved dannelse forstås her både karakterdannelse, som beskrevet i Odense kommunes dannelsesstrategi (se link herunder), og almen dannelse, forstået som evnen til at agere i en social kontekst, i samspil med og i respekt for fællesskabet.

<https://www.odense.dk/politik/politikker-og-visioner/strategier/dannelsesstrategi>

Som UNICEF-rettighedsskole er arbejdet med børns rettigheder et gennemgående element i hele vores virke.

Særligt har vi fokus på børns sprog og omgangstone, og har dette som indsatsområde, ikke alene i SFO-en, men på hele skolen.

Samarbejde med forældre om børns læring og trivsel

Vi vægter et åbent, tillidsfuldt og gensidigt samarbejde mellem forældre og skole. Det betyder at hvert barn har en kontaktvoksen, som er den primære kontaktperson mellem SFO og hjemmet.

Samarbejdet baserer sig på disse elementer:

- **Skolens primære digitale platform - AULA**
Aula er vores primære digitale kommunikationsplatform, hvor vi til forældrene formidler børnenes trivsel, barnets daglige udfordringer, mindre konflikter, kommende aktiviteter, tilmelding til arrangementer og samtaler. Det er også det medie forældrene bruger til at fortælle om de bekymringer de har omkring deres barns trivsel.
- **Daglig kommunikation i afleverings- og afhentningssituationer.**
Vi taler ofte med forældrene i aflevering- og afhentningssituationerne om børnenes hverdag og læring. Den daglige kommunikation er primært til korte meddelelser. Vores kommunikation er dialogbaseret, med henblik på, i fællesskab, at opnå gode løsninger for det enkelte barn.
- **Forældremøder.**
Forældremøder giver mulighed for at styrke forældrenes engagement i de enkelte klasser, samt for at skabe et fællesskab mellem forældrene. Derudover benytter vi forældremøder til at give fælles beskeder til årgangen/klassen omkring skole, trivsel og SFO-en.
- **Forældresamtaler.**
Der afholdes forældresamtaler to gange årligt. Her taler vi med forældrene om barnets faglige og sociale udvikling. Vi har her mulighed for at få en dialog med forældrene, så både de og vi opnår et bedre indblik i deres barns trivsel og deres generelle hverdag.
- **Forældrearrangementer (forældre Kaffe mm).**
Vi afholder i løbet af skoleåret forskellige arrangementer, hvor forældre er inviteret med. Det kan f.eks. være forældre Kaffe i sfo'en, julehygge, musical, Luciaoptog mm.

Vi tilstræber at starte samarbejdet med forældrene før skolestart, via åbent hus-arrangementer mm

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

At være i udsat position kan både være periodisk og af længere varighed, og behovene kan være meget alsidige. Vi vil gerne skabe handlemuligheder for alle, så alle kan føle sig inkluderet.

Vi vil skabe rammer for alle børn, så også børn i udsatte positioner har deltagelsesmuligheder.

- Hvert barn har en kontaktpædagog, og denne formidler relevant viden om det udsatte barn til kollegaer, som derved bliver i stand til at imødekomme det enkelte barns udfordringer.
- Barnet skal understøttes i deltagelse i de relevante aktiviteter - ved nærværende og empatisk kontakt.
- Vi skal have opmærksomhed på børnenes behov, og de signaler de sender.
- Vi etablerer et tæt samarbejde med familierne, og er opsøgende ift. forældre og søger en god dialog.
- Børn i udsatte positioner findes i mange familier, vi skal være nysgerrige og undersøgende så vi opdager det så og kan understøtte dem i deres problematikker
- Vi anerkender alle børns udfordringer, og vi hjælper dem med at håndtere disse
- Vi søger at skabe rammer som alle børn kan være en del af.
- Samarbejdet mellem de forskellige faggrupper er essentielt i arbejdet med at støtte børn i udsatte positioner.

Eksempler:

Når vi skal på tur har vi altid ekstra cykler, cykelhelme, turtasker og drikkedunke til de børn som ikke har en selv.

Vi tager særligt hensyn til enkelte børn, hvis vi kan se at der er behov herfor.

De kan f.eks. få lov til at være indenfor, mens andre er ude, vi kan etablere områder med ro og fred eller stille aktiviteter.

Vi er ekstra opmærksomme på at formidle informationer til forældre efter behov.

Vi orienterer forældrene hvis vi observerer en udsathed hos barnet f. eks. ift. madpakker, påklædning mm.

Samarbejde mellem børnehus, Forårs SFO, indskoling, SFO, mellemtrin og SFO2?

Vi har etableret et tæt samarbejde med områdets børneinstitutioner, ifm. overgang fra børnehave til skole.

Samarbejdet består af flg:

- To årlige møder med skoleledelsen, de daglige ledere og institutionslederne.
- Et årligt møde hvor det afgivende personale fra daginstitutionen og modtagende medarbejdere fra skolen mødes.
- Overleveringsmøder ift. de elever, der skal starte i Forårs-SFO på Munkebjergskolen.
- Besøgsdag for de kommende Forårs-SFO-elever.
- Et tæt samarbejde vedr. børns sprogudvikling ifm. projektet Sprogbroen.

Vi har et velfunderet samarbejde mellem lærer og pædagoger, såvel omkring undervisning, som om det enkelte barns trivsel og læring.

Lærere og pædagoger mødes ugentligt, for at planlægge og koordinere dette samarbejde.

Ved overgangen fra SFO til klubtilbud efter 3. klasse, arrangeres der besøgsdage, forældredage mm. i klubben, så både børn og forældre får kendskab til de muligheder der er for at deltage i klubtilbuddet.

Inddragelse af lokalsamfundet – den åbne skole

Vi ønsker at børnene får kendskab til, hvilke muligheder der er i lokalmiljøet, både ift. aktivitetsmuligheder, og til at få natur- og kulturoplevelser.

Vi inddrager derfor lokalsamfundet bl.a. ved at:

1. Vi laver aktiviteter sammen med, og inviterer samarbejdspartnere fx. lokalforeninger, institutioner, virksomheder, fodboldklubber m.m, til at besøge SFO-en og lave aktiviteter med børnene. Vi besøger også gerne samarbejdspartnerne på deres faciliteter.

Det prioriteres at gøre det både årgangsvis men også i vores SFO-teams

2. Vi udnytter vores lokalområde til at lære børnene om naturen samt de omgivelser der omgiver os. Vi bruger ofte de grønne områder og kulturinstitutioner i lokalområdet fx. Munkedammen, Zoo, Møntergården, Den fynske landsby etc., hvis natur og kultur skaber nye og anderledes læringsmiljø, samt bidrager til udvikling af dannelse.

På denne måde hjælper vi børnene til at tilegne sig erfaringer og opnå forståelse for verden omkring os. De giver os en mulighed for at skabe nye og anderledes læringsmiljøer, som ligeledes bidrager til alsidig dannelse, socialisering, inklusion og udviklende fællesskaber.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Alsidig personlig udvikling

I arbejdet med at styrke børnenes personlige udvikling tilbyder vi voksenstyrede aktiviteter som styrker børnenes gå-på-mod, målretter børnenes udvikling og giver dem udfoldelsesmuligheder.

Gennem god indsigt i og godt kendskab til børnenes styrker og svagheder tilbyder vi aktiviteter der udfordrer børnene inden for zonen for nærmeste udvikling.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Vi bestræber os på at tydeliggøre for børnene hvilke muligheder, midler og rammer der er til rådighed for at opnå succes med børnenes projekter.

Vi anerkender at børnene har deres egne visioner, vi giver frihed til at børnene ved egne metoder og midler i tryghed kan udfolde sig, så de herigennem kan lære af deres egne erfaringer.

Vi engagerer os i det enkelte barn både ved at være deres "advokat" i svære situationer, samt planlægge aktiviteter der motiverer dem til at deltage. Vi er forberedte voksne der gør rum og aktiviteter indbydende og interessante

Vi støtter børnenes nysgerrighed, initiativer, holdninger, samt værdier. Vi respekterer deres udfordringer og står klar til at guide dem og træffe egne valg så de føler sig betydningsfulde.

Vi er støttende ift. medbestemmelse gennem fx børnemøder, postkasser m.m.

Vi udvikler børnenes livsduelighed gennem fælles aktiviteter f.eks. bål, madlavning fælles oprydning, hele processer ifm. festligheder.

Vi motiverer børnene til at fastholde interessen for fx en aktivitet.

Vi gør børnene opmærksomme på deres kompetencer og mestring, og vi vurderer i hvilket omfang vi skal byde ind med gode råd og vejledning, så de bibeholder deres engagement.

Via kreative værksteder giver vi børnene mulighed for fordybelse og at aktiviteter kan gemmes og videreudvikles over flere dage. Vi giver valgmuligheder, så barnet både kan bruge krop, forskellige sanser og kreative ideer.

Vi har fokus på processen, men også på at færdiggøre produkter, evt. udstille eller tage med hjem.

Vi tilbyder vores guidning når børnene leger og spiller spil. Dermed er vi medvirkende til den personlige udvikling børnene kommer til at gennemgå i relation til andre børn.

Vi hjælper med at håndtere følelser ift. at tabe/vinde, indgå kompromiser og forhandle i svære situationer.

Eksempler på aktiviteter der understøtter børnenes almene personlige udvikling:

- Konstruktionslege, LEGO, magneter, perler mm.
- Genbrugsværksted
- Konkurrencer og spil, hvor børnene skal lære at acceptere både at vinde og tabe.
- Shows og optrin, så børnene får øvet sig i at udtrykke sig foran andre.
- Kreative værksteder, hvor børnene kan producere ting de kan udstille for andre.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, det pædagogiske personale og til lokal- og nærmiljøet.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Social udvikling

Børnefællesskaber:

Vi inspirerer børnene til at indgå i fællesskaber.

Det understøttes af pædagogiske aktiviteter hvor der anvendes forskellige ideer/ materialer/ teknikker.

Det kan være samlinger, børnemøder, klassemøder, legeaktiviteter mm.

Vi arbejder på at styrke børnenes digitale dannelse og forståelse, og giver dem redskaber til at håndtere moderne teknologi.

Vi ønsker at styrke børnenes evne til at håndtere konflikter, og deres empati, og italesætter gode måder at være sammen på, i det gode fællesskab.

Børneperspektivet:

Vi tager udgangspunkt i børnenes behov og forudsætninger når vi planlægger trivselsforløb i både skole og sfo.

Vi benytter os f.eks. af Legemakkerordning, børnemøder, venskabsklasser mm

I dagligdagen understøtter vi udvikling af de sociale kompetencer ved at italesætte gode måder at være sammen på. Vi iværksætter *trivselsforløb* som en mulighed for at styrke børnenes sociale kompetencer og samspil, herunder at børnene lærer om konfliktløsningsmetoder, børneinterviews, bombekursus og legemakkere m.m.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Sprog og kommunikation

Sproglige og kommunikative færdigheder er meget vigtige elementer i det daglige. Kommunikation er udveksling af budskaber og perspektiver mellem flere personer og dækker mange former fra mundtlig formulering, læsning, skrivning og kropssprog, samt anvendelse af de mange forskellige former for elektroniske medier.

Vellykket kommunikation kræver et nuanceret sprog og kræver aktiv deltagelse i mange forskellige situationer

Som eksempler på hvordan vi arbejder med kommunikation og sprog kan nævnes:

“Sprogkufferter”, hvor børnene understøttes i den gode kommunikation:

Børnene samles til rundkreds/ samling, hvor der er højtlesning med en legende og kreativ tilgang med sproget, den voksne bruger krops- og talesprog bevidst. Spørgsmål er åbne, refleksive og kommunikativt samt positivt inspirerende.

Lege der styrker sproglig, kommunikativ nysgerrighed.

Udfordre med nye ord og vendinger.

Lege med ord/sætninger

Dramalege

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Konflikthåndtering

Vi giver børnene forskellige værktøjer, der kan hjælpe dem med at håndtere konflikter, f.eks. Minidiamanten, Bombekursus, Zippy, Trin for trin, Fri for mobberi, Konfliktrappen mm.

Vi understøtter børnene i deres konflikthåndtering, ved at være den neutrale person, der stiller de opklarende spørgsmål ift. hændelsen/konflikten.

Vi styrer kommunikationen og fastholder den gode omgangstone, så alle bliver inddraget og får taleret.

Vi hjælper børnene med at lytte til hinanden.

Vi er mæglere, der hjælper og støtter børnene i at udtrykke sig, ved at hjælpe med formuleringer, sætte ord på frustrationen og følelserne.

Daglig kommunikation:

Vi er i dagligdagen bevidste om at vi er kommunikative rollemodeller, og opmærksomme på vores sprog og måden vi formidler det på, så ord, mimik, kropsudtryk og tonefald svarer til hinanden.

Vi understøtter børnene i, og opfordrer dem til, at ytre sig.

Vi er aktive lyttende, hvor vi engagerer os i dialogen som den voksne, der lytter, er interesseret og nysgerrig ift. barnets fortælling.

Vi understøtter barnets kommunikative nysgerrighed.

Aktiviteter:

Vi tilrettelægger aktiviteter, der under forudsætning af at børnene er interesserede og medbestemmende, stimulerer børns sproglige kompetencer.

Igennem de aktiviteter vi igangsætter, skaber vi forudsætninger for, at børnene udvikler deres kommunikationsevner.

Vi giver dem muligheder for at tale sammen, og vænner dem til at tale både med børn og voksne.

Vi tilrettelægger aktiviteter, der stimulerer børnenes sproglige kompetencer. Det kan være sang, dans, rollespil, boldspil og meget andet...

I disse aktiviteter indgår både nonverbal og verbal kommunikation, og både børn og voksne er aktive.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen lægges grundlaget for fysisk og mental trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Krop, sanser og bevægelse

Krop, Sanser og bevægelse er integrerede elementer i de aktiviteter vi tilbyder børnene.

Kroppen er vores vigtigste redskab, og derfor er det vigtigt, at vi har fokus på bevægelse.

Ved at tilbyde bevægelsesaktiviteter styrker vi også børnefællesskabet. Børnene skal opleve en bevægelsesglæde og forståelse for egen krop.

Gennem bevægelse får børnene mulighed for at udforske, hvad kroppen kan og gør i forskellige sammenhænge.

Det skaber en bedre selvbevidsthed hos børnene.

De lærer deres krop, sanser og grænser at kende i trygge rammer med kendte børn og voksne, og det enkelte barn finder motivation til at bruge sin krop.

Børnene oplever glæde ved at bruge kroppen og lærer at vise respekt for egne og andres kropslige grænser.

Som personale skal vi være bevidste om vigtigheden af børnenes sanseudvikling og styrke dem med relevante lege og aktiviteter. Børn oplever og overlever med alle sanserne, de er nøglen til alle vores indtryk, følelser og tanker.

Som SFO er vi barnets organiserede fritid. Vi er således ambassadør for leg, frivillighed og individuel motivation.

Vi skal have fokus på at skabe et fleksibelt, inkluderende læringsmiljø der giver alle børn mulighed for at bruge deres sanser samt opleve glæden ved fysisk aktivitet gennem leg.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Det pædagogiske læringsmiljø skal derfor tage udgangspunkt i hvor børnene vil finde mest mening i at udforske og styrke deres krop, sanser og lyst til bevægelse.

Indendørs skal vi skabe rammerne for, at børnene gennem leg kan få mulighed for at mærke og udforske både krop og sanser.

Vi skal inddrage børnene, for at skabe og bevare motivationen, til at være med til at være aktive i lege. Det er derfor det yderst vigtigt at vi lytter til børnenes forslag, og gør brug af disse.

Eksempler på aktiviteter der understøtter krop, sanser og bevægelse

- Aktiviteter i hal og udendørs, med forskellige rekvisitter, så børnene lærer at agere med og beherske kroppen.
- Madlavning, både udendørs og indendørs, så børnene får stimuleret både lugte- og smagssans.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social samt en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så de får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Natur, udeliv og science

Munkebjergskolen er en typisk byskole, placeret i et villakvarter.

Munkebjergskolens matrikel er begrænset af den omliggende villabebyggelse, der er således ikke naturlig adgang til fri natur.

Der skal derfor gives en ekstra opmærksomhed til, hvorledes der kan arbejdes med dette læreplanstema, og vi skal udnytte de muligheder der er på og omkring skolen.

Vi ønsker at skabe “grøn” frittergård hvor børnene kan udforske naturen.

Dannelse og børns perspektiv er fuldt ud afhængigt af omgivelserne omkring dem.

Som børnenes SFO skal vi vise dem natur, helt nært ved skolen og når muligheden byder sig, de tætliggende udflugtssteder

De voksne skal være gode rollemodeller for børnene, ved at være optaget af bæredygtighed og udvise ansvar for natur.

Det pædagogiske læringsmiljø skal danne rammen for børnenes læring ift. at opnå respekt for naturen og viden om og erfaringer med bæredygtighed

Det pædagogiske læringsmiljø skal ligeledes danne rammen for og understøtte børnenes egne valg af metoder til at udforske fysiske love og naturfænomener (Tyngdekraft, sol, dag og nat mm)

Som SFO kan vi være med til at give børn indsigt i sammenhænge, der helt naturligt er i naturen. Årsag - virkning – konsekvens.

Vi oplever året rundt vejrets og årstidens foranderlighed, så vi kan smage på nødder om efteråret, sidde fast i mudderhullet om foråret, spise madpakker i læ af træerne om sommeren og mærke vinterens bidende kulde i mooncarens hårde jern.

Børnene skal være udenfor hver dag de mens de er i SFO. Det giver frisk luft, og vi er med til at introducere naturen som et lege- og læringsmiljø for børnene.

Når børnene befinder sig udenfor, er rummeligheden større fordi et element som larm, ikke er lige så forstyrrende som det kan være under andre omstændigheder. Det kan for nogle børn give bedre mulighed for udfoldelse og fri leg. Det understøtter det enkelte barns interesser i fællesskabet. Det er med til at udvikle deres forståelse for naturen og det udvikler også deres kreativitet at skulle skabe og fremstille, af ting de finder i naturen.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Gennem udforskning af natur, udeliv og science kan børnene udvikle deres *fantasi*, få oplevelse af *nysgerrighed* og opleve sammenhængen mellem sig selv og omverdenen.

Som pædagoger skal vi hjælpe børnene til at få mere nuanceret syn på naturen, respektere den og bruge hensigtsmæssig.

Vi bruger ofte Munkedammen hvis natur skaber nyt og anderledes læringsmiljø. Det er her, vi har mulighed for at hjælpe børnene med, at tilegne sig erfaringer og opnå forståelse, for sammenhænge i naturen. Vi ønsker at børnene får forståelse for værdien i at passe på naturen.

Vi tager så ofte som muligt på ture ud af huset til den fynske landsby, Zoo osv. Her kan børnene se og lære om dyr og deres anatomi.

Natur og udeliv giver erfaringer i at begå sig i naturen og begå sig blandt andre på kryds og tværs af fællesskaber.

Ved at komme ud i naturen, bliver Natur/udeliv og krop/sanser/bevægelse, en kombination, der styrker og stimulerer børnene på mange områder.

På Munkebjergskolen har vi særlige forudsætninger og muligheder indenfor robotteknologi, og det vil være naturligt at SFO-en udnytter disse muligheder, og inddrager disse i dagligdagen.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og derved forstå deres omverden.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at de får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Kultur, æstetik og fællesskab

Munkebjergskolen er UNICEF-rettighedsskole, og har således fokus på børns rettigheder og muligheder for at opretholde disse i et forpligtende fællesskab.

<https://rettighedsskoler.unicef.dk/>

Det betyder at arbejdet med dette er et væsentligt element i, og grundlag for arbejdet med børns etablering af og tilknytning til fællesskaber i SFO-en.

Vi har et ansvar for at medvirke til de bedst mulige rammer for efterlevelse af UNICEFs menneskerettigheder.

Kulturen i Munkebjergskolens SFO skal danne rammen om et læringsmiljø, hvor børnene oplever at der er en fælles kultur, som de er en vigtig del af.

Alle børn, særligt børn i udsatte positioner, skal have muligheden for at blive inkluderet i små som store fællesskaber i deres fritid hos os.

Vi hjælper børnene med at skabe gode børnefællesskaber hvor vi giver børnene lov til at arbejde sammen på tværs af årgange, og på den måde er med til at styrke og finde nye relationer, der kan skabe venskaber på tværs, og hvor alle børn har lov til at give deres mening til kende.

Det er vigtigt at vi gennem leg og æstetiske processer, lærer børnene om mangfoldighed og forståelse for andre samt tilstedeværelsen af forskellige kulturer i vores skole og sfo miljø.

Vi hjælper børnene til at få forståelse af forskellige kulturer og fællesskaber, samt at lære at være rummelige og nysgerrige overfor andre børn.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tage vare om og anerkende de enkelte børns kulturelle baggrund for derigennem at lære børnene at respektere andre kulturer.

Vi lægger vægt på at skabe og fastholde gode traditioner, og lære børnene om dansk kultur, normer og værdier, ligesom børnene skal lære rummelighed og forståelse for kulturer, der måtte ligge langt væk fra deres egen interesser, virkelighed og det liv de lever.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Vi skal sikre at børnene får forskellige kulturelle oplevelser, både som direkte deltager eller som engageret tilskuer.

Børnenes egen idevirksomhed og kreativitet ligger os stærkt på sinde. Børnene skal have mulighed for af egen lyst, eksperimentere i en kreativ læringsproces, være aktivt deltagende, udtrykke sig, mærke spændingen i kroppen, få glæde og give andre glæde ved at optræde med musik og dans.

Eksempler på aktiviteter, der styrker kultur, æstetik og fællesskab

- Samarbejde om dekorering af lokaler mm i forbindelse med højtider
- Børnemøder
- Fælles ture på tværs af klasser og årgange

Evaluering

Evaluering af det pædagogiske arbejde i SFO-en.

Vi vil evaluere arbejdet med opfyldelsen af mål og hensigter i læreplanerne således:

- Ugentlige drøftelser i årgangsteam, sammen med lærerne.
Her sættes der fokus på en enkelte elevs og gruppens trivsel
Her drøftes løbende, om der skal nye tiltag til, for at opfylde målene og intentionerne i læreplanerne.
- Månedlige drøftelser i personalegruppen i SFO, hvor vi sætter de forskellige temaer fra læreplanerne på dagsorden, og drøfter hvorvidt vi skal revidere praksis, for at kunne leve op til intentionerne i læreplanerne.
- Årlige statusmøder, hvor vi vurderer, om vi har levet op, til de målsætninger, der fremgår af læreplanerne.
Det kan f.eks. afstedkomme at vi skal ændre vores tilgang i nogle sammenhænge, eller at vi skal revidere i læreplanerne.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

I forbindelse med arbejdet med læreplanerne udarbejdes der en indsats teori.

Via indsats teorien vil vi min. hvert andet år gennemgribende evaluere arbejdet med de pædagogiske læreplaner, og sætte mål for arbejdet med det, og hvorledes vi i fremover vil arbejde med disse.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)